

Osallistuminen merialuesuunnittelun MSP-EGD-hankkeeseen

Maakuntahallitus 23.10.2023 § 153
476/07.00.04.00.01/2023

Tiivistelmä

Rannikon maakuntien liitot tekevät merialuesuunnittelussa yhteistyötä. Varsinais-Suomen liitto toimii Suomen kaikkien kahdeksan rannikon maakunnan liittojen merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona. Ensimmäinen merialuesuunnittelukierros toteutettiin liittojen ja Ympäristöministeriön kanssa yhteistyössä vuosina 2017–2021.

Liitot ovat aloittaneet toisen suunnittelukierroksen valmistelun ja hakeneet tähän ulkopuolista rahoitusta. Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston 2021–2027 (EMKVR) kansallisesta meripolitiikan toimintalinjasta on myönnetty rahoitus MSP-EGD (Merialuesuunnittelu – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma) eli Merialuesuunnittelun tietovarannon sekä adaptiivisen yhteistoiminnallisen suunnittelun vahvistaminen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mahdollistamiseksi -hankkeelle.

Merialuesuunnitelman tavoitteena on tukea meren kestävää käyttöä sekä parantaa merellisten elinkeinojen harjoittamisen edellytyksiä ja meriympäristön tilaa. Suunnitelma ei ole oikeusvaikutteinen. Tässä vaiheessa annetaan maakuntahallitukselle tiedoksi liittojen saama rahoitus merialuesuunnitteluun.

Selostus

Hankkeen taustaa

Merialuesuunnittelusta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (8a luku), jonka mukaan merialuesuunnitelmien laatimisesta vastaavat ne maakuntien liitot, joiden alueeseen kuuluu aluevesiä. Ensimmäinen merialuesuunnittelukierros toteutettiin vuosina 2017–2021. Suomen Merialuesuunnitelma 2030 valmistui joulukuussa 2020. Suunnitelma laadittiin kolmessa osassa rannikon maakuntien liittojen yhteistyössä. Kaikki kahdeksan Suomen rannikkomaakuntien liittojen maakuntavaltuustoa hyväksyivät suunnitelmat erikseen loppuvuodesta 2020. Ympäristöministeriö toimitti suunnitelman EU:hun maaliskuussa 2021.

Suomen koko rannikon kattava merialuesuunnitelma on yksi kokonaisuus, jossa Suomenlahden suunnittelualueesta vastaa Uudenmaan liitto yhdessä Kymenlaakson liiton kanssa. Merialuesuunnitelma kattaa aluevedet sekä niihin rajautuvan Suomen talousvyöhykkeen. Varsinais-Suomen liitto toimii Suomen kaikkien kahdeksan rannikon maakunnan liittojen merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioliittona.

Merialuesuunnittelu on osa EU:n yhdenmetyä meripolitiikkaa, jolla pyritään älykkääseen, kestäväan ja osallistavaan siniseen talouteen. Merialuesuunnittelun tavoitteena on edistää merialueen eri käyttömuotojen kestävää kehitystä ja kasvua, merialueen luonnonvarojen kestävää käyttöä, sekä meriympäristön hyvän tilan saavuttamista. Merialuesuunnittelussa tarkastellaan eri käyttömuotojen tarpeita ja sovitetaan ne yhteen ottaen huomioon meriympäristön asettamat reunaehdot. Suomessa merialuesuunnitelma ei ole oikeusvaikutteinen.

Hankkeen rahoitus

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston 2021–2027 (EMKVR) kansallisesta meripolitiikan toimintalinjasta on myönnetty rahoitus MSP-EGD-hankkeelle eli Merialuesuunnittelun tietovarannon sekä adaptiivisen yhteistoiminnallisen suunnittelun vahvistaminen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mahdollistamiseksi -hankkeelle. Hanke toteuttaa rannikon maakuntien liittojen toisen merialuesuunnittelukierroksen ensimmäisen osion.

EMKVR:n rahoitusperiaatteiden takia merialuesuunnittelun päivittämisen rahoitus on jaettu kahteen osaan, josta nyt on saatu päätös ensimmäisestä osiosta. Hankkeen toteutusaikataulu on 30 kk ajalla 1.6.2023 - 31.12.2025. Hankkeen kokonaisbudjetti on 715 440 euroa. EMKVR meripolitiikan rahoitusosuus on 80 %. Omarahoitusosuus hankkeelle on siten 143 088 euroa, josta vastaavat yhdessä samansuuruisin osuuksin kaikki muut rannikon maakuntien liitot, eli Varsinais-Suomen, Keski-Pohjanmaan liitto, Kymenlaakson liitto, Lapin liitto, Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Satakuntaliitto ja Uudenmaan liitto.

Varsinais-Suomen liitto toimii hankkeen virallisena hakijana ja koordinoi hanketta. Ympäristöministeriöltä haetaan tukea liittojen omarahoitusosuuden puolittamiseksi. Jos rahoitus saadaan, liittojen vuosittaista omarahoitusosuutta tulee maksettavaksi noin 3000 €. Hankkeella rahoitetaan myös Varsinais-Suomen liitossa toimivan merialuesuunnittelu-yhteistyön koordinaattorin palkkakustannuksia.

Hankkeen sisältö

MSP-EGD-hankkeella vahvistetaan merialuesuunnittelun osaamispääomaa muun muassa merellisen energiantuotannon kokonaiskuvasta, merellisestä huoltovarmuudesta ja turvallisuudesta, ilmastonmuutoksen vaikutuksesta merelliseen toimintaympäristöön, meriluontoarvoista, sekä merialuesuunnittelun, merenhoidon ja vesienhoidon synergioista.

Hankkeessa kerätään kattavasti tietoa merellisistä sektoreista ja meriympäristöstä ja analysoidaan sitä merialuesuunnittelun mittakaavaan sopivaksi. Vahvistettava tieto- ja osaamispääoma sekä jaettu ymmärrys kehityskuvasta ja sen vaatimista toimenpiteistä tarjoavat tietoa merialuesuunnittelun lisäksi myös maakuntakaavoitukseen ja yksityiskohtaisempaan maankäytön suunnitteluun, sekä aluekehityshankkeiden, merialueen luonnonvarasuunnitelmien ja muiden merellisten sektoreiden sekä meriympäristön hoito- ja käyttösuunnitelmien tavoitteiden ja toimenpiteiden asettamiseen.

Tavoitteena on, että alkuvuodesta 2024 tehdään kaikkien rannikon kahdeksan maakuntaliiton maakuntahallituksissa päätös merialuesuunnittelun päivityskierroksen käynnistämisestä.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- että Uudenmaan liitto osallistuu Varsinais-Suomen merialuesuunnittelun koordinaation kautta merialuesuunnittelun MSP-EGD-hankkeeseen.
- että merialuesuunnittelun päivityskierroksen käynnistämisestä päätetään erikseen.

...

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Esittelijä:

va. maakuntajohtaja Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Asiantuntija Kaarina Rautio